

KANNANOTTO HALLITUKSEN RASISMINVASTAISEEN SUUNNITELMAAN (VN/27386/2023-VNK-31.)

Suomen hallitus on pyytänyt lausuntoa ehdottamastaan kuuden miljoonan euron rasisminvastaisesta toimintaohjelmasta 10. kesäkuuta mennessä.

Ohjelman kehitys alkoi viime vuonna, kun presidentti Niinistöltä kysyttiin kansainvälisessä lehdistötilaisuudessa Orpon hallituksen ministerien rasistisista kommentteista. Toukokuussa julkistettu ohjelma vaatii rasisminvastaisia ohjelmia ministeriöissä, kouluissa ja vapaaehtoisjärjestöissä.

Siinä korostetaan kansallisen holokaustin muistopäivän hyväksymistä ja luvataan tehdä holokaustin kieltämisestä laitonta. Toinen tervetullut, vaikkakin vaatimaton sisältö on viittaus islamofobiaan, mutta ei mitään erityisistä toimenpiteistä.

Siinä ei myöskään mainita suunniteltuja lakiuudistuksia vastauksena EU-tuomioistuinten Suomea vastaan esittämiin syytteisiin heikosta oikeudellisesta suojasta rasismia vastaan. Se olisi systeeminen muutos, ja ohjelman luonnoksessa on vähän sellaista.

Tämä johtuu todennäköisesti siitä, että tällaiset muutokset voivat saada ministerit, kuten Riikka Purran - joka äskettäin toisti näkemyksensä salaliitosta valkoisten eurooppalaisten korvaamiseksi maahanmuuttajilla - vaikeuksiin. Hänen sosiaalisen median kommenttinsa maahanmuuttajalasten ampumisesta sekä talousministeri Rydmanin sähköpostit siitä, että he haluavat kieltää musliminaiset hijabinsa sijaan, saivat hallituksen alun perin vaikeuksiin.

Afrikkalaisia ei erikseen mainita, vaikka EU:n tuoreessa tutkimuksessa todettiin, että tätä ryhmää syrjitään Suomessa enemmän kuin missään muussa Länsi-Euroopan maassa. Suomen julkisten aloitteiden puute meneillään olevan YK:n afrikkalaistaustaisten henkilöiden vuosikymmenen aikana aiheuttaa kansainvälistä häpeää.

Myös Suomen suurin maahanmuuttajavähemmistö, venäläisyhteisö, sivuutetaan täysin, vaikka muissa viimeaikaisissa viranomaistoimissa heidän matkustamisensa ja suhteensa kotimaansa perheisiin ovat häiriintyneet vakavasti.

Muulla hallitus tekee kovasti töitä tehdäkseen Suomen kansalaisuuden saamisen maahanmuuttajille vaikeammaksi, leikkaamalla asutusohjelmia ja haastamalla turvapaikanhakijoiden kansainvälisen suojelun.

Rasismen valvonta sosiaalisessa mediassa on tehotonta, ja ilmeisesti pelättiin, että lisäresurssien lisääminen valvontaan paljastaisi enemmän loukkaavia tekstejä näiltä ministereiltä ja heidän tukijoiltaan. (Ainakin yksi hallituksen jäsen, Rydman, näyttää edelleen olevan keskittynyt Helsingin Sanomien haastamiseen oikeuteen rasististen kommenttiansa julkaisemisesta.

Pääministeri Orpo on asettanut ministeriöitä edustavan virkamiesryhmän vastaamaan ohjelmasta, ja syrjityt yhteisöt eivät juurikaan ole edustettuina lukuun ottamatta virallisesti käsin valittua ETNO:ta.

Saattaa tuntua epäystävälliseltä sanoa, että ehdotetuissa rasismiin vastaisissa toimissa on "suvaitseminen heikolla tuomitsemisella". Kuitenkin pian ohjelman päättymisen jälkeen suurin osa sen aikana tuotetuista seminaareista, puheista ja julkaisuista todennäköisesti unohdetaan.

Sen kuvaaminen presidentti Niinistön peräänkuuluttamaksi "rasismiin nollatoleranssi-ohjelmaksi" olisi liioittelua.

Ehdotuksia

Sen lisäksi, mitä olemme korostaneet edellä:

Venäläistaustaisten suomalaisten perheitä palvelevien järjestöjen tukeminen olisi arvokas kotouttamistoimi tänään kansainvälisten kriisien aikana.

Taloudellisia seuraamuksia olisi sovellettava julkisesti rahoitettuihin poliittisiin puolueisiin ja poliitikkoihin, jotka ovat riittävän raskaita estääkseen tehokkaasti toistuvan vihapuheen ja muut rasistiset julkiset toimet. Nykyinen rasisminvastainen kampanja sai alkunsa johtavien poliitikkojen eikä suuren yleisön rasistisista kommentteista, kuten hallituksen poliittisessa lausunnossa ilmeisesti oletetaan.

Allekirjoitettu Helsingissä 5. kesäkuuta 2024

Ulkomaisten tutkijoiden foorumi Suomessa r.y.

Muhammad Al-Khiat

Puheenjohtaja

Ahti Tolvanen

Sihteeri